

Deze brochure is er voor **alleenstaande ouders**
die een antwoord zoeken op praktische problemen
rond specifieke thema's.

Je geld

Vragen over de belastingen?

Tips over hoe je budget beheren en meer voor minder.

Deze publicatie kwam tot stand op initiatief van:

RoSa. Documentatiecentrum, Bibliotheek en Archief voor Gelijke
Kansen, Feminisme en Vrouwenstudies

Beste ouder

Ouder zijn is meer dan een voltijdse job, zeker als je er alleen voor staat. En 1 op de 10 ouders staat er vandaag alleen voor. Een alleenstaande ouder combineert drie voltijdse banen: de zorg voor het inkomen, de opvoeding van de kinderen en het huishouden. Bovendien heeft zelfs ruim 1 op de 3 alleenstaande ouders het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen.

Daarom vind ik het erg belangrijk dat wij, vanuit het beleid helpen waar het kan. Met deze boekjes hoop ik een stukje van je zorgen weg te nemen. De 6 boekjes geven hapklare tips en info over: wonen, echtscheiding, geldzaken, gezondheid, kinderen en tewerkstelling. De info vond je al online. Maar omdat niet iedereen toegang tot het internet heeft, besloot ik de info in 6 handige boekjes te bundelen.

'Je Geld' bundelt alle vragen en antwoorden rond geldzaken zoals budgetbeheer, kinderbijslag of belastingen.

Vriendelijke groeten

Kathleen Van Brempt
Vlaams minister van Gelijke Kansen

INHOUD

BEHEER(S) JE BUDGET	5
De budgetplanner	5
Valkuilen bij het beheren van je budget	5
In de schulden?	8
JE INKOMEN	9
Als je werkt... ..	9
Kinderbijslag en aanverwante premies	9
Als je (tijdelijk) niet (meer) werkt	11
Alimentatie.....	15
Voorschot.....	15
MEER VOOR MINDER....	16
Goedkoper vervoer.....	16
Gezondheidszorg goedkoper	19
Goedkoper leven.....	21
DE BELASTINGEN	25
Algemeen.....	25
De belastingbrief invullen	25
Het aanslagbiljet.....	26
Uitgaven die recht geven op belastingaftrek	27
Kortingen en vrijstelling op een aantal belastingen	29
WAT VIND JE WAAR	31
Beheer(s) je budget	31
Je inkomen	31
Je uitgaven beperken	33
Je belastingen	34

BEHEER(S) JE BUDGET

De budgetplanner

In theorie is het eenvoudig om het overzicht op je budget te bewaren. Het enige wat je moet doen, is je inkomen en je uitgaven bijhouden, ze noteren, optellen en nadien de inkomsten met de uitgaven vergelijken.

Vaak echter heb je onverwachte kosten of uitgaven waar je niet aan denkt. Daarom is het een goed idee om een budgetplanner te gebruiken. Zo weet je hoeveel je aan wat uitgeeft en hoeveel je kan sparen om die onverwachte uitgaven te kunnen opvangen. Een handig instrument is de gratis budgetplanner die o.a. is ontwikkeld door het OCMW van Antwerpen en CAW de Visserij. Je kan hem online gebruiken of afdrukken op

<http://www.ocmw.antwerpen.be/budgetplanner/inleiding.htm>.

Valkuilen bij het beheren van je budget

Krediet en kredietopeningen

In België zijn er steeds meer mensen die hun rekeningen niet meer kunnen betalen. Eén van de grote schuldigen hieraan zijn kredietopeningen. Dat is een vorm van krediet (= geld lenen dat je met intrest terugbetaalt) waarbij je zelf mag beslissen hoeveel je leent (tot een bepaald vooraf afgesproken maximum) en wanneer je leent. Je kan de terugbetaling spreiden over verschillende maanden. Daarin verschilt een kredietopening van een gewone kredietkaart (visa, mastercard) waarbij je je lening op het einde van de maand moet terugbetalen. Het zijn meestal winkels of postorderbedrijven die zo'n kredietopening verlenen. Ze treden daarbij op als tussenpersonen. Zij lenen je niet zelf het geld maar verkopen de lening voor een ander bedrijf. Voorbeelden zijn de Passkaart (van Carrefour), de M-card (Makro), de Isis-kaart (o.a. Aldi, Covee, Delhaize, Lidl,...), de Comfort card (verschillende winkels).

Er zijn verschillende gevaren verbonden aan krediet(openingen):

- Een kredietopening is geen bron van inkomsten. Door een kredietopening te gebruiken geef je geld uit dat niet van jou is. Soms wordt de verleiding tot een onbezonnen aankoop groot. Vergeet dus niet dat een kredietopening een lening is die je moet terugbetalen.
- Meestal zijn het heel dure leningen met een heel hoge intrest (wat je meer moet betalen dan je hebt geleend). Probeer daarom altijd uit te rekenen hoeveel je nu eigenlijk moet betalen. Een voorbeeld: je leent € 1250 om een flatscreen tv te kopen. Om de lening terug te betalen, zijn er 5 maandelijkse terugbetalingen van € 75, 12 van € 50, 23 van € 25 en tot slot nog eens € 5,41. Uitgerekend moet je dus € 1555,41 betalen. Je hebt dan € 305,41 intrest betaald, gespreid over 40 maanden. Dat is bijna 25% van wat je geleend hebt. Hopelijk werkt de tv dan nog...
- Vaak betaal je veel geld om extra diensten te gebruiken. Voorbeelden hiervan: dure 0900 telefoonnummers (bv. om je rekeningsaldo te raadplegen, om geld naar je rekening over te schrijven,...), een vast bedrag betalen als je de kaart gebruikt,...
- Het grote voordeel is dat je als consument heel vrij bent. Je mag zelf kiezen of je de kredietopening gebruikt, hoe je ze gebruikt, hoeveel geld je wanneer opneemt. Maar daarin schuilt ook het grootste gevaar. Je moet heel gedisciplineerd zijn om je lening terug te betalen. De meeste kredietopeningen zijn daar echter heel los in. Er is wel een bepaald minimum dat je per maand moet terugbetalen. Als je veel geld hebt geleend, betaal je met dat minimum enkel de interesten en niet het bedrag dat je hebt geleend. Zo blijf je schulden hebben.
- Kredietopeningen worden te gemakkelijk toegekend. Normaal moet er een onderzoek gebeuren naar jouw mogelijkheden om de lening terug te betalen. In de praktijk gebeurt dat te weinig. Zo zijn er mensen die meer dan vijf verschillende kredietopeningen hebben.

Pas ook heel erg op met aanbiedingen in het genre 'sms nu en heb direct toegang tot cash'. Het is raadzaam om heel voorzichtig te zijn met deze vorm van krediet.

Leen enkel geld bij erkende instellingen die zonder tussenpersonen werken.

Meer informatie over krediet krijg je in de 'Gids van het consumentenkrediet'. Dat is een uitgave van de Beroepsvereniging van het Krediet. Je kan de gids downloaden op <http://www.upc-bvk.be>.

Oneerlijke verkoop en consumentenmisleiding

Wie herkent de volgende aanbiedingen niet:

'Teken gauw hier en krijg gratis' of 'sms nu en krijg ...' en 'stuur gauw deze bon op en ontvang gratis en volledig vrijblijvend een kennismakingspakket' of 'Deze kans krijg je nooit meer' en nog 'Je kan dit abonnement altijd opzeggen'.

Wat houdt je nog tegen om op zo'n aanbieding in te gaan? Toch is het oppassen geblazen. Vaak ga je te haastig en zonder de gevolgen goed te beseffen, een verkoopsovereenkomst aan die je tot een aankoop verplicht. Soms gebeurt het zelfs dat je zonder het te weten een verkoopsovereenkomst hebt ondertekend. Een bestelbon, een bestek of een fax waar je handtekening op staat zijn immers allemaal vormen van geldige overeenkomsten.

Daarom deze tips:

- Teken niets waarvan je niet zeker weet wat de gevolgen zijn.
- Betaal nooit om meer informatie te ontvangen.
- Vraag voor je tekent steeds een exemplaar van de overeenkomst zodat je het op je gemak nog eens kan nalezen.
- Geef nooit persoonlijke informatie (bv. bankrekeningnummer of geboortedatum) tenzij je het bedrijf volledig vertrouwt.
- Eens een overeenkomst is gesloten, kan je ze in principe niet meer opzeggen. Hierop zijn enkele uitzonderingen.

Je hebt 7 werkdagen de tijd om van een aankoop af te zien als het gaat om:

- een aankoop op afstand (dat is als je een bestelling via telefoon, sms, internet of een postorderbedrijf hebt gedaan)
- een aankoop die buiten de onderneming van de verkoper is gesloten (bij jou of bij iemand anders thuis, op straat, op een beurs, op een tentoonstelling, op een salon, op je werk)
- een overeenkomst met een huwelijksbureau.

Als je zo'n aankoop hebt gedaan en je betreurt hem, stuur dan binnen de 7 werkdagen een aangetekende brief naar de verkoper waarin je schrijft dat je afziet van de aankoop. Daarvoor moet je naar het postkantoor gaan. Een aangetekende brief is een wettelijk aanvaard bewijsmiddel. Bewaar goed het bewijs dat je krijgt.

Meer informatie hierover vind je op

<http://www.mineco.fgov.be> > *consument (rechts bovenaan)* > *informatie en praktische tips* > *bedenkttermijn*.

Nog meer handige tips je op:

<http://www.laat-je-niet-in-de-zak-zetten.be>, op <http://www.consumentenbedrog.be> en op <http://www.verbruikerssateljee.be>.

In de schulden?

Als je wit uitslaat bij het horen van de postbode die de stapel onbetaalde rekeningen nog wat hoger maakt, zit je waarschijnlijk al diep in de problemen. Laat het niet zo ver komen en roep bij financiële moeilijkheden op tijd hulp in.

- Contacteer degene bij wie je een schuld hebt (de huisbaas, een financiële instelling waar je geld hebt geleend, een energiemaatschappij) zo gauw mogelijk. Misschien kan er een regeling worden uitgewerkt die beter bij je past.
- Als de problemen blijven, contacteer dan een erkende schuldbemiddelaar. Dat kan een advocaat, een deurwaarder of een notaris zijn. Ook OCMW's (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) en enkele CAW's (Centrum voor Algemeen Welzijnswerk) zijn erkende schuldbemiddelaars. Bij deze laatste twee kan je gratis terecht. Verwacht van een schuldbemiddelaar niet dat hij jouw schulden zal afbetalen. Hij zal je ook geen geld lenen. Schulden afbetalen is een werk van lange adem. De schuldbemiddelaar zal samen met jou en je schuldeiser een haalbaar afbetalingsplan opstellen. Zijn je schulden zo hoog opgelopen dat er geen haalbaar afbetalingsplan mogelijk is, zal hij waarschijnlijk overgaan op een collectieve schuldenregeling. Dat is een procedure voor de rechtbank. De bedoeling is dat er zoveel mogelijk wordt terugbetaald aan de schuldeisers terwijl jij toch nog op een menswaardige manier kan leven.

Meer informatie krijg je bij de sociale dienst van je plaatselijk *OCMW* en bij je plaatselijk *CAW*. Interessant is <http://www.dignitas.be>, een vereniging die mensen met overmatige schuldenlast steunt. Ze zijn elke woensdag van 13u tot 18u en elke donderdag van 9u tot 12u telefonisch te bereiken op 065 35 20 97.

JE INKOMEN

Als je werkt...

krijg je een loon. Kijk eens op volgende websites:

- <http://www.mijnloon.be> (van de socialistische vakbond ABVV)
- <http://www.loonwijzer.be> (van de christelijke vakbond ACV)

Je vindt er allerlei informatie over het loon. Zo kan je er jouw loon vergelijken met dat van anderen in een gelijkaardige functie.

Kinderbijslag en aanverwante premies

Er zijn in België twee systemen van kinderbijslag.

- de kinderbijslag voor zelfstandigen
- de kinderbijslag voor werknemers. In dat laatste systeem zitten ook werklozen, zieken en gepensioneerden.

Gezinnen waar de ene ouder zelfstandige is en de andere een werknemer vallen onder het systeem van de kinderbijslag voor werknemers.

Hoeveel kinderbijslag je krijgt, hangt af van hoeveel kinderen je hebt en hoe oud ze zijn.

Als zelfstandige

Als zelfstandige moet je in orde zijn met je sociale bijdragen. Als je in orde bent en je hebt kinderbijslag aangevraagd (bij je sociale verzekeringsfonds, nationale hulpkas of bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen) krijg je de kinderbijslag maandelijks via een circulaire cheque. Dat is een cheque die op jouw naam wordt opgestuurd. Je moet hem binnen de drie maanden innen bij een vestiging van de bank die de cheque heeft uitgegeven. Anders vervalt de cheque en krijg je het geld niet.

Meer informatie over de kinderbijslag voor zelfstandigen via
<http://www.rsvz-inasti.fgov.be> > *zelfstandigen (linkse balk)* > *gezinsbijslag*.

Als werknemer (of werkloze, zieke, gepensioneerde)

Als werknemer moet je de kinderbijslag aanvragen bij het kinderbijslagfonds van je werkgever. In principe vraagt de vader de kinderbijslag aan. Als er geen vader is (of als de vader zelfstandig is) vraagt de moeder de kinderbijslag aan. Weet je niet wat jouw kinderbijslagfonds is? Vraag het aan je (laatste) werkgever.

Je krijgt sowieso kinderbijslag tot 31 augustus van het jaar waarin je kind 18 jaar wordt. Voor je kinderen tussen 18 en 25 jaar kan je ook kinderbijslag krijgen als ze een opleiding volgen en een beperkt (of geen) inkomen hebben.

- De sociale toeslag: zelf aanvragen. Als jij (of je ex-partner) langer dan 6 maanden werkloos bent, je een uitkering krijgt en je gezinsinkomen minder dan € 1740,15 bruto per maand is, kom je in aanmerking voor een sociale toeslag. Je moet deze sociale toeslag zelf aanvragen bij je kinderbijslagfonds.
- De wezenbijslag. Voor kinderen van wie een ouder is overleden is er een verhoogde wezenbijslag. Je krijgt de verhoogde wezenbijslag automatisch. Als je als overblijvende ouder opnieuw gaat samenwonen of hertrouwt, krijg je geen wezenbijslag meer. De wezenbijslag is voor elk kind € 301,92. Als het kind 6 jaar, 12 jaar en 18 jaar wordt, is er telkens een toeslag.
- Verhoogde kinderbijslag voor een kind met een handicap: zelf aanvragen.

Naast het gewone kindergeld zijn er nog twee bijzondere premies.

- Het kraamgeld is een eenmalige premie voor zwangere of (pas) bevallen vrouwen. Je kan ze vanaf de zesde maand van je zwangerschap tot 5 jaar na de geboorte aanvragen bij je kinderbijslagfonds (of bij je sociale verzekeringsfonds of nationale hulpkas voor zelfstandigen). Voor je eerste kind krijg je € 1064,79. Voor elk volgend kind is dat € 801,13. Je kan het kraamgeld ook aanvragen voor een dood geboren kindje of als je een miskraam (na minstens 180 dagen zwangerschap) hebt gehad.
- De adoptiepremie is ook een eenmalige premie. Je kan ze aanvragen bij je kinderbijslagfonds (of bij je sociale verzekeringsfonds of

ationale hulpkas voor zelfstandigen) zodra de adoptieprocedure is gestart. Voorwaarde is wel dat het kind dat je adopteert recht heeft op kinderbijslag en dat er nog geen kraamgeld voor je adoptiekind is betaald. De adoptiepremie bedraagt € 1064,79.

Meer informatie over kinderbijslag voor kinderen van werknemers kan je krijgen op het gratis telefoonnummer **0800 94 434**, via e-mail (info.bemiddeling@rkw.onafts.fgov.be) en op <http://www.rkw.be>.

Als je (tijdelijk) niet (meer) werkt

De ziekteverzekering

Iedereen wordt wel eens ziek. Dat hoeft geen drama te zijn.

- Het gewaarborgd loon: je werkgever moet je voor een bepaalde periode door betalen als je minstens één maand in dienst bent en je ziek wordt. Arbeiders hebben normaal recht op 14 dagen gewaarborgd loon. Voor bedienden die niet meer in proeftijd zijn, worden dat 30 dagen. Bedienden in proeftijd hebben recht op 15 dagen gewaarborgd loon. Soms zijn er afwijkende regels. Vraag dat eens na bij je ziekenfonds. Natuurlijk moet je je werkgever wel op de hoogte brengen en hem/haar een attest van je geneesheer bezorgen.
- De ziekte-en invaliditeitsverzekering: als je langer ziek bent dan de periode waarin je recht hebt op een gewaarborgd loon. In België is de ziekte-en invaliditeitsverzekering verplicht. Iedereen moet eraan bijdragen. Als je ziek wordt, heb je recht op een uitkering als je in orde bent met de ziekte-en invaliditeitsverzekering en je geen gewaarborgd loon meer hebt. Ook als je werkloos bent, heb je er recht op. Je moet wel aangesloten zijn bij een ziekenfonds (de mutualiteit). Het is het beste dat je het ziekenfonds onmiddellijk contacteert als je ziek wordt. Doe dat ten laatste op de dag dat je geen gewaarborgd loon meer krijgt. Het is beter dat al eerder te doen. Breng je je ziekenfonds te laat op de hoogte, verlies je 10% van je uitkering voor de dagen dat je je te laat hebt gemeld.
 - Bedienden en zelfstandigen moeten hun ziekenfonds binnen de 28 dagen inlichten.
 - Arbeiders binnen de 14 dagen.
 - Ben je werkloos, moet het binnen 48 uren.

Informatie over hoe je die uitkering moet aanvragen, krijg je bij je ziekenfonds. Als werknemer wordt je uitkering berekend op je brutotoon. Ben je werkloos, krijg je de eerste 6 maanden hetzelfde bedrag als je werkloosheidsuitkering. Zelfstandigen krijgen na de eerste maand van ziekte een vaste dagvergoeding.

Via de ziekteverzekering kan je in specifieke gevallen nog andere uitkeringen krijgen.

- Er zijn uitkeringen voorzien als je adoptieverlof neemt en bij zwangerschap en geboorte.
- Werknemers, werklozen en gepensioneerde werknemers krijgen vanuit de ziekteverzekering een uitkering van € 148,74 voor begrafeniskosten van een familielid dat in orde was met de ziekteverzekering.

Meer informatie vind je bij je ziekenfonds. Contactgegevens staan achteraan.

De werkloosheidsuitkering

Voorwaarden om een werkloosheidsuitkering te krijgen

- Je bent werkloos.
- Je bent ingeschreven als werkzoekende bij de VDAB (of BGDA als je in Brussel woont).
- Je vraagt een werkloosheidsuitkering aan bij een uitbetalingsinstelling. Dat is ofwel een van de drie vakbonden (ABVV, ACLVB of ACV) ofwel bij de Hulpkas Voor Werkloosheidsuitkeringen (HVW). Neem je C4 (document waarop staat dat je bent ontslagen) of een C6 (document van het ziekenfonds waarop staat dat je niet meer arbeidsongeschikt bent) mee.

Je werkloosheidsuitkering hangt af van je gezinssituatie en van je laatste loon. Je kan niet onbeperkt een werkloosheidsuitkering ontvangen. Je hebt als werkloze immers een aantal verplichtingen.

- Je bent ingeschreven als werkzoekende.
- Je hebt altijd een controlekaart bij.

- Je bent buiten je wil om werkloos geworden (niet zelf ontslag genomen)
- Je zoekt actief werk.
- Je woont in België.

Er is een maximaal toegestane duur van hoe lang je aan één stuk een werkloosheidsuitkering kan ontvangen. Dat hangt af van de plaats waar je woont (er wordt gekeken naar de gemiddelde werkloosheidsduur in de regio), je leeftijd en je geslacht.

Om te weten te komen hoe lang je recht hebt op een werkloosheidsuitkering, ga je naar <http://www.rva.be> > *volledige werkloosheid* > *infoblad werknemer (balk bovenaan)* > *kunt u het recht op uitkeringen verliezen als uw werkloosheid lang duurt* > *wat is de toegelaten duur van de werkloosheid*

Vrijstelling van een aantal verplichtingen: zelf aanvragen

Soms kan je worden vrijgesteld van een aantal verplichtingen als je sociale of familiale moeilijkheden hebt. Je kan deze vrijstelling aanvragen bij je uitbetalingsinstelling. Daarvoor heb je formulier C 90 nodig. Dat kan je vinden op <http://www.rva.be> > *volledige werkloosheid* > *formulieren (balk bovenaan)*. Daarbij voeg je bewijsstukken van de moeilijkheden. Als je aanvraag wordt goedgekeurd, moet je niet meer beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, moet je niet meer zijn ingeschreven als werkzoekende en mag je een betrekking weigeren. Je kan voor maximum 6 jaar worden vrijgesteld. Tijdens de vrijstelling krijg je een uitkering van € 10,02 per dag tijdens de eerste 2 jaren. Nadien wordt dat € 8,14.

Je moet wel nog in België wonen, arbeidsgeschikt zijn en een controlekaart hebben. Je mag ook niet werken of loon ontvangen.

Kom je van de schoolbanken...

Ook voor wie van de schoolbanken komt, is er een uitkering voorzien. Je moet wel op z'n minst middelbaar onderwijs of een leertijd voleindigd hebben. Dat betekent dat je een heel schooljaar aanwezig bent geweest en dat je alle examens, stages en praktische proeven hebt meegedaan. Je moet je diploma niet behaald hebben. Als je een diploma behaald hebt voor de examencommissie heb je ook recht op een uitkering. Je mag geen andere opleiding met volledig leerplan volgen en je moet jonger zijn dan 30 jaar. Je moet je inschrijven als werkzoekende bij de VDAB (BGDA als je in Brussel woont). Het duurt wel even voor je een uitkering krijgt. Die periode is de wachttijd. Hoe lang die wachttijd duurt, hangt af van je leeftijd. Na het doorlopen van de wachttijd moet je bij een uitbetalingsinstelling (vakbond of hulpkas) een uitkering aanvragen.

Ook moet je je inschrijving als werkzoekende opnieuw bevestigen bij VDAB of BGDA. De uitkering die je dan krijgt, is een wachtuitkering.

Meer info vind je via <http://www.rva.be> of bij je vakbond.

Leefloon

Als je geen recht (meer) hebt op een andere uitkering (ziekteverzekering, werkloosheidsuitkering), is er het laatste vangnet van het recht op maatschappelijke integratie, beter bekend als het leefloon. Om dat te krijgen, moet je aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Legaal in België verblijven.
- Meerderjarig (ouder dan 18 jaar) zijn. Ook ontvoogde minderjarigen, minderjarige meisjes die zwanger zijn of die kinderen ten laste hebben, kunnen een leefloon aanvragen.
- Een gewoonlijke en effectieve verblijfplaats in België hebben.
- Geen toereikende bestaansmiddelen hebben (dat is als je inkomen lager is dan het leefloon).
- Bereid zijn om te werken.

Als je denkt dat je aan die voorwaarden voldoet, kan je een aanvraag indienen bij het OCMW. Zij zullen dan een sociaal onderzoek uitvoeren. Met dat sociaal onderzoek wordt de situatie van jouw gezin onderzocht. Als je het leefloon krijgt toegewezen, krijg je maandelijks € 876,50. Daarbij komen nog een aantal andere tegemoetkomingen zoals kortingen op vervoer en elektriciteit. Lees er meer over in het hoofdstuk 'Meer voor minder' op p. 15 of vraag ernaar bij het OCMW.

Alimentatie

Als je gescheiden bent, kan er een verplichting tot het betalen van alimentatie (onderhoudsgeld) zijn. Ofwel hebben jij en je partner dat in overleg vastgelegd als je uit de echt bent gescheiden met onderlinge toestemming (EOT) ofwel heeft de rechter dat in zijn/haar uitspraak vastgelegd. Als je ex-partner je alimentatie moet betalen maar dat niet doet, kon je vroeger bij het OCMW terecht. Nu moet je daarvoor bij de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO) zijn. Ze kunnen je op twee manieren helpen.

- Ten eerste kan DAVO zorgen voor een voorschot op het onderhoudsgeld voor de kinderen als je minder dan € 1197 netto per maand verdient. Daar mag je per kind ten laste € 57 bij tellen.
- Ten tweede kan DAVO het onderhoudsgeld rechtstreeks bij je partner innen waarna het aan jou betaald wordt. Hier gelden wel een aantal voorwaarden:
 - Je woont in België.
 - Je ex-partner heeft in het voorbije jaar minstens 2 keer het onderhoudsgeld niet (volledig) betaald.
 - Er is een officieel document (echtscheidingsakte, vonnis van de rechter) waarin staat hoeveel onderhoudsgeld er betaald moet worden.

Meer informatie krijg je op het gratis telefoonnummer **0800 123 02**. Het aanvraagformulier vind je op <http://www.minfin.fgov.be> > *kies je taal > in het midden onderaan onder de titel Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO)* 'aanvraag tot tegemoetkoming'. Als je meer uitleg wil over hoe je dat aanvraagformulier moet invullen, open je <http://www.minfin.fgov.be> > *kies je taal > in het midden onderaan onder de titel Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO)* 'Lexicon'.

Voorschot

Als je dringend geld nodig hebt, kan je altijd bij het OCMW een voorschot op bv. een werkloosheidsuitkering, pensioen, kinderbijslag,... vragen. Dat voorschot betaal je zonder intrest terug.

MEER VOOR MINDER....

Goedkoper vervoer

Met De Lijn

Een **abonnement** is waarschijnlijk het zinvolste als je vaak de bus neemt.

- De Buzzy Pazz als je jonger bent dan 24: onbeperkt reizen op alle bussen en trams van De Lijn.
- De Omnipas voor personen tussen 24 en 64: onbeperkt reizen op alle bussen en trams.
- Zodra je 65 jaar wordt, reis je gratis met De Lijn.

Deze abonnementen kan je via de post aanvragen. Als je niet veel geduld hebt, kan je ze in een Lijnwinkel onmiddellijk betalen en meenemen. Een Lijnwinkel in je buurt vind je via <http://www.delijn.be> > *contact (bovenste balk)*. De aanvraagformulieren kan je vinden via <http://www.delijn.be> > *vervoerbewijzen & tarieven (bovenste balk)* > *abonnementen (linkse balk)*. Je kan ook altijd het algemene telefoonnummer **070 220 200** bellen.

Een **Lijnkaart** gebruik je als je maar af en toe de bus neemt. Je koopt ze de tram of op de bus. Het voordeligste is het echter om een lijnkaart in voorverkoop te kopen. De lijst van voorverkooppunten vind je op <http://www.delijn.be>.

Met de **Lijnkaart%** kunnen kinderen tussen 5 en 12 jaar, WIGW (Weduwen, Invaliden, Gepensioneerden en Wezen) en groepen van minstens 5 personen tot de helft goedkoper rijden.

Verder hebben bepaalde groepen van mensen **korting op een busrit**. Er zijn ook mensen die **gratis reizen**.

- WIGW en voor wie een leefloon (OCMW) krijgt: een Buzzy Pazz of Omnipas voor € 25 voor 12 maanden.

- Werkzoekenden in trajectbegeleiding bij de VDAB: Buzzy Pazz of Omnipas die één jaar geldig is voor € 12,5.
- Binnen je gezin twee Buzzy Pazzen met dezelfde startdatum en einddatum: 20% korting op de tweede Buzzy Pazz. Je moet daarvoor wel een attest van samenstelling gezin hebben. Dat haal je gratis op het gemeentehuis.
- Als je drie of meer Buzzy Pazzen met dezelfde aanvangsdatum en looptijd aanvraagt, moet je niets betalen vanaf de derde Buzzy Pazz. Ook voor deze korting te krijgen, moet je een recent attest van samenstelling gezin bij je aanvraag voegen.
- Kinderen tot 5 jaar rijden altijd gratis op de bus.
- Kinderen tussen 5 en 12 jaar rijden gratis als ze vergezeld zijn door iemand die ouder is dan 12 jaar en een abonnement heeft of als ze een reductiekaart Grote Gezinnen (via de Gezinsbond) hebben. Daarmee vraag je op de abonnementsdienst van De Lijn een gratis Buzzy Pazz aan.

Met de trein

- Kinderen **jonger dan 6 jaar** rijden op binnenlandse treinen gratis als ze geen zitplaats innemen. Dat betekent niet dat ze niet mogen zitten, maar als er niet voldoende plaats is, moeten ze hun zetel afstaan aan iemand anders. Ze moeten wel begeleid worden door iemand met een geldig vervoersbewijs die ouder dan 12 jaar is. Elke begeleider mag maximum 4 kinderen gratis meenemen. Anders is er het 'tarief kind' (halve prijs).
- Kinderen **tussen 6 en 12 jaar** rijden van maandag tot vrijdag na 9u 's morgens, in het weekend en op feestdagen gratis. Kinderen die een korting via de Gezinsbond hebben, rijden altijd gratis (dus geen uurbeperking en ook geen begeleiding nodig).
- Met de **kortingskaarten** grote gezinnen en WIGW krijg je een fikse korting op een treinreis. Je moet deze reductiekaart aanvragen aan het loket in een station. Zorg wel dat je een pasfoto en een attest hebt waarmee je situatie wordt bewezen. WIGW vragen het attest bij het ziekenfonds aan. Voor de reductiekaart grote gezinnen (vanaf 3 kinderen jonger dan 25 jaar) moet je het aanvraagformulier C81 invullen en op het gemeentehuis laten legaliseren. Dat formulier kan je in elk station krijgen. Je kan het ook downloaden vanop www.nmbs.be > tarieven > speciale kortingen.
- **Werkzoekenden** die met de trein gaan solliciteren krijgen korting op een treinreis als ze een attest van de Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB, BGDA, FOREM) kunnen voorleggen aan het

loket. Meer info via <http://www.vdab.be> > *werk zoeken* > *sollicitatie-info* > *mobiliteit*.

Meer informatie (dienstregeling, tarieven,...) op <http://www.nmbs.be>.

Op stap in Brussel met de MIVB (bus, metro en tram)

- **Abonnementen** bij de MIVB. Voor alle abonnementen heb je de gratis Klantenkaart nodig die je in elke BOOTIK kan aanvragen. Ga voor de contactgegevens naar <http://www.mivb.be> of bel naar het betalende nummer 0900 10 310 (€ 0,45/min). Voor een eerste abonnement heb je je identiteitskaart, een recente pasfoto en eventueel specifieke documenten (attest van gezinssamenstelling, WIGW, ...) nodig.
 - Reis je regelmatig met de MIVB? Overweeg dan een MIVB-abonnement.
 - Het WIGW-abonnement.
 - Het S-abonnement voor inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met een leefloon (OCMW)
 - Allerlei abonnementen in combinatie met de Lijn, de TEC of de NMBS.
- **Kinderen tot 6 jaar:** gratis als ze begeleid worden door iemand met een geldig vervoersbewijs die ouder dan 12 jaar is. Er is een maximum per begeleider van 4 kinderen die gratis mogen reizen.
- Kinderen **tussen 6 en 12 jaar** reizen gratis als ze een J-Abonnement hebben. Als ze in het Brussels Gewest wonen, reizen ze ook gratis op het net van De Lijn met zo'n J-Abonnement. Je kan dat aanvragen in elk verkooppunt.

Woon-werkverkeer en fietsvergoeding

In sommige bedrijven krijg je (een deel van) je kosten die je hebt om te gaan werken, terugbetaald. Als je met de fiets komt, is er soms ook een fietsvergoeding van € 0,15 per afgelegde kilometer. Die fietsvergoeding is bovendien belastingvrij. Vraag je werkgever of je recht hebt op een van deze vergoedingen.

Gezondheidszorg goedkoper

Gratis tandzorg voor kinderen jonger dan 12 jaar

Kinderen die nog geen 12 jaar zijn, kunnen voor bepaalde verzorgingen gratis bij een *geconventioneerde* tandarts terecht. Als je tandarts geconventioneerd is, hangt daar normaal een bericht van in de wachtzaal. Je kan het je tandarts of je ziekenfonds ook vragen. Het gaat over behandelingen die het ziekenfonds terugbetaalt. Denk daarbij aan de raadpleging, het mondonderzoek, tandsteenverwijdering, vullen van tanden,... In principe moet je de tandarts betalen en krijg je het volledige bedrag terugbetaald. Sommige tandartsen werken volgens de regeling *derde betaler*. Dat wil zeggen dat de tandarts de betaling rechtstreeks met het ziekenfonds regelt zodat jij niets hoeft te betalen. Voor kinderen van zelfstandigen is er een andere regeling. Zij hebben recht op een tegemoetkoming.

Verhoogde tegemoetkoming van het ziekenfonds: zelf aanvragen

Een groot deel van de kosten die je maakt voor jouw gezondheid en die van je kinderen wordt terugbetaald door het ziekenfonds. Het gaat over raadplegingen bij de geneesheer, sommige medicijnen,... Waarschijnlijk heb je al gemerkt dat niet alles wordt terugbetaald. Een klein bedrag moet je zelf betalen. Dat is het remgeld.

Als je gedurende ten minste 3 maanden zonder onderbreking een leefloon krijgt of als je WIGW bent en als je bruto jaarlijks gezinsinkomen lager is dan € 13 512,18 (je mag daar € 2501,49 optellen per kind ten laste) krijg je een verhoogde tegemoetkoming van het ziekenfonds. Je moet dan minder remgeld betalen voor jezelf en voor je kinderen. Je moet de verhoogde tegemoetkoming zelf aanvragen. Je gaat hiervoor best langs bij je ziekenfonds.

Globaal medisch dossier: zelf aanvragen

Je kan bij de huisarts een globaal medisch dossier laten aanleggen. Je huisarts houdt dan al de gegevens over je gezondheid bij zoals welke ziekten en behandelingen je al hebt gehad en welke geneesmiddelen je gebruikt. Vaak zit die informatie her en der verspreid. Door al je gegevens op één plaats samen te brengen, heeft de huisarts een beter overzicht op je gezondheid en kan je beter geholpen worden.

Een bijkomend voordeel is dat je 30% minder remgeld betaalt telkens je bij je huisarts op raadpleging komt.

Het is je eigen keuze of je een globaal medisch dossier bij je huisarts wil. Je moet het hem zelf vragen. Een globaal medisch dossier is één jaar geldig. Na

een jaar moet je een verlenging aanvragen. Je huisarts vraagt er per jaar een vergoeding voor. Die vergoeding wordt volledig terugbetaald door het ziekenfonds.

Gratis gezondheidszorg

- In wijkgezondheidscentra. Momenteel zijn er wijkgezondheidscentra in Gent (De Sleep, Botermarkt, Brugse Poort, Nieuw Gent, De Kaai), in Molenbeek (De Brug), in Aalst (Daenshuis), in Leuven (De Ridderbuurt en de Central in Kessel-Lo), in Alken (de Restèl), in Genk (Zwartberg) en in Sint-Niklaas (de Vlier).

Kom meer te weten op hun website <http://www.vwgc.be> of telefoneer naar 02 422 49 28 of 02 422 49 41.

- 'Geneeskunde voor het volk' heeft 11 groepspraktijken in België waar je gratis op raadpleging kan. Daarvoor moet je een overeenkomst met een praktijk afsluiten en moet je in orde zijn met je ziekenfonds. 'Geneeskunde voor het Volk' krijgt per patiënt een vast bedrag van de ziekenfondsen.

Meer informatie hierover op <http://www.gvh.be>.

Generische geneesmiddelen

Geneesmiddelen zijn duur. Gelukkig kan het goedkoper: generische geneesmiddelen.

De ziekenfondsen betalen geneesmiddelen waar een generisch alternatief voor bestaat, niet meer volledig terug tenzij je het generische alternatief gebruikt. Je kan altijd aan je geneesheer of apotheker vragen om generische geneesmiddelen. Je geneesheer is echter niet verplicht om ze voor te schrijven. De apotheker moet het voorschrift van de geneesheer volgen. Praat er over met je geneesheer.

Om te weten of er voor jouw geneesmiddel een generisch alternatief is, kan je terecht bij je ziekenfonds.

Neem ook eens een kijkje op <http://www.goedkoopgeneesmiddel.be>.

Maximumfactuur in de gezondheidszorg

De kosten voor geneeskunde en gezondheidszorg kunnen serieus oplopen. Daarom is er de maximumfactuur in de gezondheidszorg (MAF). Als je WIGW bent of een leefloon van het OCMW ontvangt, moet je per jaar € 450 zelf beta-

len. Zodra je daaraan zit, wordt ook het remgeld terugbetaald. Dat is de sociale maximumfactuur. Kom je niet in aanmerking voor de sociale maximumfactuur, dan wordt het maximale bedrag dat je aan gezondheidszorg moet betalen, berekend op basis van je inkomen.

Je moet niets doen om de maximumfactuur aan te vragen. Het ziekenfonds houdt per gezin bij hoeveel je al hebt betaald. Het ziekenfonds vraagt aan de belastingdienst in welke inkomenscategorie je zit. Zodra je het maximum bedrag hebt bereikt, wordt het remgeld automatisch terugbetaald. Bij de sociale maximumfactuur en bij de laagste inkomens gebeurt dat snel. Mensen met een hoger inkomen krijgen de terugbetaling een jaar later. Als je inkomen serieus vermindert zodat je in een (veel) lagere inkomenscategorie valt, kan je je ziekenfonds vragen of je in aanmerking komt voor een snellere terugbetaling.

Goedkoper leven

Gsm'en met minder kosten

Als je een leefloon ontvangt, kan je een korting op je voorafbetaalde kaarten (pay&go, tempo, base prepaid) van je gsm aanvragen. Je krijgt dan maandelijks € 3,10 extra krediet op je gsm kaart. Meer informatie vind je bij je operator.

- <http://www.payandgo.be> > kies je taal > ga met de muisaanwijzer over 'volledig aanbod' en klik op 'tarieven > sociaal tarief
- <http://www.mobistar.be> > particulieren > mobistar aanbod > mobiel > sociaal tarief (linkse balk)
- <http://www.base.be> > kies je taal > wettelijke informatie (helemaal onderaan in het midden) > sociaal tarief.

Goedkopere energie: zelf aanvragen

Behoor je tot een van de volgende groepen mensen, vraag dan het sociaal tarief voor elektriciteit en gas aan bij je energieleverancier.

Voor wie?

- Personen met een handicap
- Mensen die een tegemoetkoming voor hulp van derden krijgen, als je een leefloon van het OCMW ontvangt.

Wat krijg je?

- Vrijstelling van vaste vergoeding voor een dagteller.
- 500 kilo Watt uur gratis elektriciteit.

Speciale voorwaarden?

- Je hebt geen recht op een sociaal tarief als je het aanvraagt voor een tweede verblijfplaats, voor de gemeenschappelijke gedeelten van een appartementsgebouw, voor een tijdelijke aansluiting of als je de aansluiting voor je beroep gebruikt.

Aanvragen doe je door je leverancier een attest toe te sturen dat jouw situatie bewijst. Je moet het sociaal tarief opnieuw aanvragen als je van leverancier verandert.

Meer informatie, ook over bescherming tegen het afsluiten van de elektriciteit, op <http://www.vreg.be> > *particulieren (linkse balk)* > *sociale maatregelen (linkse balk)*.

Vakantie

Vakantie is leuk maar helaas vaak ook duur. Er bestaan een aantal alternatieven om de kosten te drukken.

- Als je kind(eren) in een jeugdbeweging zitten, kan je vaak met hen mee op kamp als *kookouder*.
- Je kan ook eens het aanbod van de reisorganisaties van de ziekenfondsen bekijken. Soms kan je als begeleider gratis meereizen.
- Het Steunpunt Vakantieparticipatie van Toerisme Vlaanderen probeert mensen met een laag inkomen toch een leuke vakantie te geven. Ontdek er meer over op <http://www.vakantieparticipatie.be>.
- Bespaar op de verblijfskosten door gebruik te maken van internationale netwerken zoals <http://www.hospitalityclub.org>, <http://www.couchsurfing.com>, <http://www.globalfreeloaders.com>. Het idee is dat je (gratis) bij mensen thuis kan blijven slapen voor een paar nachten zonder enige verplichting. Het is een leuke en gemakkelijke manier om nieuwe mensen te leren kennen.

Goedkoper winkelen en eten

- In tweedehandswinkels kan je voordelig allerlei gebruiksvoorwerpen vinden. Je kan er ook spullen kwijt die je niet meer nodig hebt. Ze moeten natuurlijk wel nog bruikbaar zijn. De bekendste tweedehandswinkels zijn:
 - De Kringwinkels en kringloopwinkels in je buurt vind je op <http://www.kringloop.net> > zoeken.
 - Oxfam via <http://www.oxfamsol.be> > tweedehands.
- In sommige scholen worden vrijwilligers gevraagd om leerlingen hun vak te laten oefenen. Zo kan je misschien voor een voordelig prijsje je haren laten kappen of op restaurant gaan. Vraag het eens bij de school in je buurt.
- In de meeste buurtcentra kan je geregeld terecht voor een goedkope maaltijd.
- In Antwerpen en Brussel bestaan er organisaties voor jonge moeders die hulp nodig hebben.
 - In Antwerpen is dat 'Moeders voor moeders'.
http://users.pandora.be/moeders_of_03_272_53_84.
 - In Brussel is dat 'Nasci vzw'.
<http://www.nascivzw.be> of 02 216 88 85.

Je kan er wel niet direct heen gaan. Je moet zijn doorverwezen door bv. OCMW, Kind & Gezin, een vluchthuis, een asielcentrum, de dokter, politie, de school of een andere hulpverlenende instelling. Meer informatie vind je op hun website.

- Heb je problemen om eten op tafel te krijgen? Contacteer dan de provinciale voedselbank. Daar krijg je de gegevens van een organisatie in jouw buurt die het eten dat door de voedselbank is opgehaald, uitdeelt aan wie het nodig heeft. De contactgegevens van de voedselbank in jouw provincie staan op <http://www.voedselbanken.be> > de federatie (linkse kolom).
- Water uit de kraan is minstens even gezond (tenzij je in een heel oude woning woont met oude koperen leidingen) als flessenwater en veel goedkoper.

Goedkoper onderwijs en vorming

Hoewel onderwijs in België gratis is (je moet geen inschrijvingsgeld betalen, je moet de leerkrachten niet rechtstreeks betalen), loopt de rekening van je schoolgaande kind toch op. Enkele tips lees je hier.

- Zorg dat je een goed overzicht krijgt van wat je allemaal moet betalen als je jouw kind inschrijft in de school. Denk daarbij aan schoolmateriaal dat een tijdje meegaat (boekentas, atlas, rekentoestel, woordenboek), schoolmateriaal dat je elk jaar opnieuw moet kopen (boeken, werkschriften, kaftpapier, schrijfgierief, fotokopieën, ...), aan schoolgebonden kledij (uniform, sportkledij), aan uitstappen, maaltijden op school, eenmalige kosten (klasfoto,...). Vergeet zeker ook niet het vervoer van en naar de school. Zo kan je je uitgaven beter plannen en sta je niet voor verrassingen. De duurste maand is september. De meeste schooluitstappen zijn er in de derde trimester (na Pasen). Reken op gemiddeld € 200 per jaar als je kind in de eerste kleuterklas zit tot € 550 als het zesde leerjaar heeft bereikt.

Bij de organisatie 'Schulden op School' via sos.welzijn.net kan je meer informatie krijgen over de school en kosten.

Wil je zelf nog een opleiding volgen of een diploma behalen? Koop dan opleidingscheques via de VDAB. Per jaar kan je maximaal voor € 250 opleidingscheques kopen. Je moet de helft zelf betalen. Je kan een opleidingscheque gebruiken als je bij een erkende instelling een opleiding volgt waardoor je gemakkelijker (ander) werk vindt. Opleidingcheques zijn 14 maanden geldig. Je moet ze zelf aanvragen. Dat kan tot 2 maanden nadat je een opleiding bent gestart. Meer informatie krijg je bij je lokale werkwinkel en bij de VDAB via <http://www.vdab.be> > *opleidingen (bovenste balk)* > *opleidingscheques* (linkse balk). Om deze cheques te bestellen kan je naar het gratis telefoonnummer **0800 30 700** bellen.

Als je in Brussel woont, kijk dan eens op <http://www.bgda.be> > *kies één van de BGDA-cheques* (onderaan).

Leefloon voor studenten: als je aan een aantal voorwaarden voldoet, kan je als student aanspraak maken op een leefloon. Het OCMW in jouw gemeente en de onderwijsinstelling waar je les volgt, kunnen je verder helpen.

DE BELASTINGEN

Algemeen

Iedereen die meer dan een bepaald bedrag verdient, moet belastingen betalen. Deze grens wordt onder andere bepaald door de belastingvrije som waar iedereen recht op heeft en het aantal personen ten laste. Je kan iemand ten laste nemen voor de belastingen als die persoon deel uitmaakt van je gezin en minder dan een bepaalde bedrag (in 2006 was dat € 3770) heeft verdiend in het jaar waarop je wordt belast. Normaal kan je enkel rechtstreekse familie (kinderen, ouders, grootouders, kleinkinderen) ten laste nemen. Per persoon (kind) ten laste verhoogt de belastingvrije som waar je recht op hebt.

Jouw belastingvrije som wordt berekend door de belastingdienst. Als je inkomsten lager zijn dan je belastingvrije som, kan je via het belastingkrediet voor kinderen ten laste toch meegenieten van die fiscale maatregel. Per kind ten laste krijg je dan van de belastingen € 360. De berekening en toekenning van het belastingkrediet gebeurt automatisch. Je hoeft er dus niets voor te doen.

De belastingbrief invullen

Je belastingbrief invullen, is meestal niet iets waar je met plezier aan begint. Ten laatste eind mei zou je hem moeten krijgen. Als je normaal wel een belastingbrief krijgt en je hebt er geen gekregen, dan moet je er zelf een aanvragen. Dat kan bij de taxatiedienst van jouw regio. Je kan die vinden via <http://www.fiscus.fgov.be> > *kies je taal* > *adressen van de federale belastingadministraties (links)* > *zoeken via bevoegdheden* > *kies AOIF* > *kies aangifte in de personenbelasting*. Je moet dat voor 1 juni doen.

Zorg er voor dat je al je fiscale attesten goed bijhoudt. Ze worden je vanaf maart bezorgd. Je hebt ze nodig om je belastingbrief in te vullen. Meestal moet je ze ook meesturen met je belastingbrief.

Hulp nodig bij het invullen van de belastingbrief?

- Je kan je belastingbrief tegen betaling laten invullen door een boekhouder.
- Vaak kan je met je belastingbrief naar je vakbond of ziekenfonds gaan waar ze je helpen met het invullen.
- Als je met een probleem zit, kan je ook naar de infolijn van de belastingdienst telefoneren op **0257 257 57** of hen een e-mail sturen (info.tax@minfin.fed.be).

Eens de kladversie volledig is ingevuld, moet je de belastingbrief echt invullen en op tijd terugsturen naar de belastingdienst. Gebruik daarvoor de enveloppe die bij je belastingbrief zat. Je kan je belastingbrief ook via het internet ('tax on web') invullen. Om dat te doen moet je je gratis registreren op <http://www.minfin.fgov.be/taxonweb>.

Het aanslagbiljet

Met het aanslagbiljet laat de belastingdienst je weten of je nog belastingen moet bijbetalen. Het kan natuurlijk ook zijn dat je teveel belastingen hebt betaald. Dan krijg je geld terug. Hou je aanslagbiljet goed bij. Soms heb je het nodig om bv. je inkomen te bewijzen.

Je aanslagbiljet is altijd de afrekening van de belastingbrief die je het vorige jaar hebt ingevuld en heeft betrekking op de inkomsten van twee jaar geleden.

Als je voor een bepaald jaar geen aanslagbiljet hebt ontvangen, informeer eens bij de taxatiedienst van jouw regio. Je krijgt sowieso geen aanslagbiljet als je geen belastbaar inkomen had of als je minder dan € 2,5 terugkrijgt. Je kan je aanslagbiljet aanvechten als je denkt dat er een fout is gebeurd.

Als je een vergissing vaststelt in je aanslagbiljet moet je altijd een schriftelijk bezwaarschrift sturen naar de bevoegde gewestelijke directeur. Het adres vind je op het aanslagbiljet. Je krijgt een ontvangstbewijs in je brievenbus. Zo weet je dat je bezwaarschrift goed is aangekomen.

In dat bezwaarschrift moet je duidelijk schrijven waartegen je protesteert en waarom je ertegen protesteert. Vanaf de datum waarop het aanslagbiljet is verzonden (dus niet wanneer je het hebt aangekregen) heb je 3 maanden de tijd om een bezwaarschrift in te dienen.

Uitgaven die recht geven op belastingaftrek

Er zijn een heleboel uitgaven die je van de *belastingen kan aftrekken*. Dat wil zeggen dat de som waarop wordt berekend hoeveel belastingen je moet betalen, kleiner wordt waardoor je minder belastingen moet betalen. Om deze uitgaven af te trekken van je belastingen moet je ze invullen op het aangifte-formulier van de belastingen (de belastingbrief). Meestal krijg je hiervoor een fiscaal attest vanaf maart. Hou dat attest goed bij. Er staat op wat je waar moet invullen. Vaak moet je het meesturen met je belastingbrief.

Persoonlijke bijdrage ziekenfonds

Elk jaar mag je een klein bedrag van de belastingen aftrekken omdat je de bijzondere bijdrage van het ziekenfonds betaalt. Dat vul je in op de belastingbrief bij 'sociale bijdrage vak IV A'. Contacteer het ziekenfonds voor meer inlichtingen.

Energiebesparende investeringen

Er zijn een aantal investeringen die ervoor zorgen dat je minder energie verbruikt. Als die investeringen aan de voorwaarden voldoen, betaal je minder belastingen. Als je geen belastingen betaalt, kan je dit voordeel niet krijgen.

De belangrijkste voorwaarde is dat de werken door een geregistreerde aannemer worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er een aantal technische vereisten. Deze belastingvermindering geldt zowel voor eigenaars als voor huurders.

Meer informatie over de voorwaarden en wat je moet doen om de belastingvermindering te krijgen, vind je op <http://www.minfin.fgov.be> > *kies je taal* > *publicaties (linkse balk)* > *onder brochures kies je voor 'belastingvermindering voor energiebesparende investeringen'*.

Als je energiebesparende uitgaven hebt gedaan volgens het boekje, vul je de belastingvermindering in op je belastingbrief in vak IX, G, code 1363 als je eigenaar bent of code 1369 als je de woning huurt. Vergeet niet om de factuur van de werken bij te houden en een kopie mee te sturen met de belastingaangifte.

Onderhoudsuitkering

Als je een onderhoudsuitkering (alimentatie) betaalt, kan je tot 80% van dat bedrag aftrekken van je belastingen. Er zijn wel een aantal voorwaarden aan verbonden.

- Er moet een onderhoudsverplichting zijn.
- Je mag geen deel uitmaken van het gezin aan wie je de onderhoudsuitkering betaalt.
- Je moet regelmatig betalen. Dat betekent dat als er is afgesproken om elke maand te betalen, dat je dat ook doet.
- Je kan bewijzen (bv. met bankuittreksels) dat je de onderhoudsuitkering hebt betaald.

Op de belastingbrief vul je dit in onder vak VIII, 1, code 1390.

PWA - cheques en dienstencheques

Je kan PWA-cheques op naam en dienstencheques die je hebt gebruikt, aftrekken van je belastingen. Elk jaar (in maart) krijg je een fiscaal attest (281.90). Daarop staat het bedrag dat je mag invullen op je belastingbrief onder vak IX, E, code 1365 voor PWA-cheques of vak IX, F, code 1364 voor dienstencheques.

Kinderopvang

Sinds 2006 kunnen de meeste kosten die voor het opvangen van kinderen jonger dan 12 jaar worden gemaakt van de belastingen worden afgetrokken. Hou goed de verschillende fiscale attesten (als je van meer dan één soort kinderopvang gebruik hebt gemaakt) bij. Tel de verschillende bedragen op en vul het resultaat in op de belastingbrief onder vak VIII, code 1384. De fiscale attesten stuur je mee met de belastingbrief.

Als je kind jonger is dan drie jaar kan je kiezen. Ofwel geef je de kosten van kinderopvang aan op de belastingbrief en kan je genieten van de belastingvermindering. Als je geen gebruik maakt van betalende kinderopvang, dan heb je recht op een verhoging van de belastingvrije som (wordt automatisch berekend).

Meer informatie op de website van de fiscus (<http://fiscus.fgov.be/interfa-oifnl/kinderopvang/inleiding.htm>) en bij Kind & Gezin (<http://www.kindengezin.be> > *ouder* > *kinderopvang* > *belastingen*).

Giften

Giften van minstens € 30 aan erkende instellingen met een wetenschappelijk, cultureel, sociaal of humanitair doel kan je van je belastingen aftrekken. Vanaf maart krijg je een fiscaal attest in de bus waarop staat hoeveel je mag aftrekken van je belastingen. Vergeet niet dat je dit attest moet meesturen. Op de belastingbrief vul je dat bedrag in in vak VIII, 3, code 1393 of 1394.

Een lening om een eigen en enige woning te kunnen verwerven of verbouwen

Een lening die je bij een bank hebt afgesloten om je (enige) woning te kopen of te behouden, is vaak een hypothecaire lening. Dat wil zeggen dat de bank eigenaar wordt van je woning als je de lening niet meer kan afbetalen.

Je kan een deel van de uitgaven die je voor deze lening doet (de intresten, de kapitaalaflossingen, de schuldsaldoverzekering) van de belastingen aftrekken. Sinds 2005 is dat systeem veranderd. Je doet er dus goed aan om de brochure 'Wegwijs in de fiscaliteit van uw woning' te lezen. Je vindt ze via <http://www.minfin.fgov.be> > kies je taal > publicaties (linkse balk) > onder brochures kies je voor 'Wegwijs in de fiscaliteit van uw woning'. Vraag ook inlichtingen bij de kredietinstelling waar je het geld leent.

Pensioensparen

Als het kan, is het zeker verstandig om nu al aan je pensioen te denken. Je kan bij banken en verzekeringsmaatschappijen kiezen uit verschillende manieren om aan pensioensparen te doen. Dat is vooral interessant omdat pensioensparen tot een bepaald bedrag aftrekbaar is van de belastingen. Momenteel is dat maximum bedrag € 800 per jaar. Elk jaar krijg je een fiscaal attest dat je goed moet bijhouden. Op je belastingbrief vul je het in onder vak IX, C, code 1361.

Kortingen en vrijstelling op een aantal belastingen

Kortingen op de algemene provinciebelasting: zelf aanvragen

- In de provincie Oost-Vlaanderen moet je de algemene provinciebelasting niet betalen als je WIGW bent of een leefloon ontvangt.
- In de provincies Limburg en Antwerpen krijgen dezelfde mensen korting op die belasting.
- In West-Vlaanderen is er geen korting.
- In Vlaams-Brabant is er geen algemene provinciebelasting.

Je moet deze korting of vrijstelling zelf aanvragen nadat je het aanslagbiljet van je belastingen hebt ontvangen. Op dat aanslagbiljet staat wat je moet doen.

Vrijstelling heffing waterverontreiniging

Als je een leefloon ontvangt of een handicap hebt, moet je de heffing op waterverontreiniging niet betalen. Normaal gebeurt deze vrijstelling automatisch. Krijg je toch een aanslagbiljet, dan moet je de vrijstelling schriftelijk aanvragen door een kopie van het aanslagbiljet samen met een attest dat het recht op vrijstelling bewijst, sturen naar: Vlaamse Milieumaatschappij, Postbus 53, 9320 Erembodegem.

Meer informatie vind je op <http://www.vlaanderen.be/belastingen> > burger > mijn huis > wonen.

WAT VIND JE WAAR

Beheer(s) je budget

De budgetplanner

www.ocmw.antwerpen.be/budgetplanner/inleiding.htm

De gids van het consumentenkrediet

www.upc-bvk.be > gids van het consumentenkrediet (linkse balk)

Tips in verband met oneerlijke verkoop

www.mineco.fgov.be > kies je taal > consument (rechts bovenaan) > informatie en praktische tips
www.laat-je-niet-in-de-zak-zetten.be
www.consumentenbedrog.be

In de schulden?

OCMW: zie telefoonboek of website van je gemeente
(meestal www.'je gemeente'.be)
CAW: via www.caw.be > adressen (bovenaan)
www.dignitas.be

Je inkomen

Vakbond

Christelijke vakbond (ACV)

www.acv-online.be

Socialistische vakbond (ABVV)

www.abvv.be

Liberale vakbond (ACLVB)

www.aclvb.be

Hulpkas Voor Werkloosheidsuitkeringen (HVW)

www.hvw.fgov.be

Je loon

www.mijnloon.be

www.loonwijzer.be

Tijdskrediet en thematische verloven

www.rva.be > loopbaanonderbreking en tijdskrediet

www.rva.be > contact

Aanmoedigingspremies van de Vlaamse overheid

www.vlaanderen.be/werk > aanmoedigingspremies (rechts)

1700 (Vlaamse infolijn)

Kinderbijslag en aanverwante premies

Voor werknemers: www.rkw.be of 0800 94 434

Voor zelfstandigen: www.rsvz-inasti.fgov.be > zelfstandigen (linkse balk)

> gezinsbijslag

Ziekenfondsen

Christelijke mutualiteiten (CM)

www.cm.be

Socialistische mutualiteiten

www.socmut.be

Liberale mutualiteiten

www.mut400.be

Landsbond van de onafhankelijke ziekenfondsen

www.mloz.be

Landsbond van de neutrale ziekenfondsen

www.mutualites-neutres.be

Dienst Voor AlimentatieVordering

www.minfin.fgov.be > Dienst Voor AlimentatieVordering (midden onderaan) voor het aanvraagformulier en uitleg over hoe je het moet invullen
0800 123 02

De brochure met de adressen vind je op www.minfin.fgov.be > publicaties (linkse balk) > kies onder brochures '2005 de dienst alimentatievorderingen'

Je uitgaven beperken

De Lijn (bus)

www.delijn.be.

Informatie over tarieven

www.delijn.be > vervoerbewijzen en tarieven (bovenste balk)

Informatie over voorverkoop en verkooppunten

www.delijn.be > contact (bovenste balk) en kiezen voor voorverkoop of lijnwinkels

070 220 200 (interzonaal tarief)

De NMBS (trein)

www.nmbs.be

De MIVB (openbaar vervoer in Brussel)

www.mivb.be

0900 10 310. Let op, hiervoor betaal je € 0,45 per minuut

Energie

www.vreg.be > particulieren (linkse balk)

Geneeskunde voor het volk

www.gvhv.be > over GHVH (linkse balk)

Wijkgezondheidscentra

www.vwgc.be

02 422 49 28

Telefonie

Pay&go (proximus)

www.payandgo.be > ga met de muisaanwijzer over 'volledig aanbod' en klik op 'tarieven' > sociaal tarief

Mobistar

www.mobistar.be > particulier > mobistar aanbod > mobiel > sociaal tarief (linkse balk)

Base

www.base.be > kies je taal > wettelijke informatie (helemaal onderaan in het midden) > sociaal tarief

Op vakantie

www.vakantieparticipatie.be

Kringwinkels en kringloopwinkels

www.kringloop.net > zoeken

Oxfam solidariteit

www.oxfamsol.be > tweedehands

Moeders voor Moeders

Users.pandora.be/moeders
03 272 53 84

Nasci vzw

www.nascivzw.be
02 216 88 85

Voedselbank

www.voedselbanken.be > de federatie (linkse balk)

Opleidingscheques

www.vdab.be > opleidingen > opleidingscheques
www.bgda.be > bgda cheques (Voor wie in Brussel woont)

Je belastingen

Je belastingbrief

Aanvragen als je er geen hebt gekregen

www.fiscus.fgov.be > adressen van de federale belastingadministraties (linkse balk) > zoeken via bevoegdheden > kies AOIF > kies aangifte in de personenbelasting. Hier vind je het adres waar je je belastingbrief kan aanvragen.

Hulp bij het invullen

www.taxcalc.be
0257 257 57
info.tax@minfin.fed.be
Bij vakbond / ziekenfonds

Je belastingbrief online

www.minfin.fgov.be/taxonweb

Publicaties in deze reeks:

Scheiden doet lijden

Hoe ga je om met een overlijden of met een (echt)scheiding?

Je geld

Vragen over de belastingen?

Tips over hoe je budget beheren en meer voor minder.

De kinderen

Hoe organiseer je kinderopvang?

Wat moet je weten over je kinderen en de school?

Vragen over de opvoeding van je kinderen?

Hulp in het huishouden

Gezondheid

met informatie over hoe je gezond blijft, waar je terecht kan met gezondheidsproblemen en waar je hulp in het huishouden kan vinden.

Werken

Wie helpt je bij het vinden van werk?

Wat als ik niet (meer) werk?

Wil je aan de slag als zelfstandige?

Wonen

Alles wat je moet weten als je een woning wil huren of kopen.

www.alleenstaandeouder.be

Met de steun van

